

Bod č.

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál na rokovanie Zastupiteľstva
Bratislavského samosprávneho kraja

17. apríl 2026

Stanovisko

**Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja k navrhovanej činnosti
Centra energetického zhodnotenia odpadov, Slovnaft a. s., zameranej na
spaľovanie komunálnych a priemyselných odpadov s využitím energie**

Materiál predkladajú:

Mgr. Michal Sabo
poslanec Zastupiteľstva BSK

Mg. Ján Buocik
poslanec Zastupiteľstva BSK

Ing. Monika Ďurajková
poslankyňa Zastupiteľstva BSK

Mg. et Mg. Marek Machata
poslanec Zastupiteľstva BSK

Zodpovedný:

Mgr. Michal Sabo
poslanec Zastupiteľstva BSK

Spracovateľ:

Mgr. Michal Sabo
poslanec Zastupiteľstva BSK

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu

Bratislava
apríl 2026

N á v r h u z n e s e n i a

UZNESENIE č./2026

17. 04. 2026

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja po prerokovaní materiálu

v reakcii na zverejnené Stanovisko k Správe o hodnotení vplyvov podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „Centrum energetického zhodnotenia odpadov“ Slovnaft a.s.

n e s ú h l a s í

s navrhovanou činnosťou Centra energetického zhodnotenia odpadov, Slovnaft a. s., zameranou na spaľovanie komunálnych a priemyselných odpadov s využitím energie

ž i a d a

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky o vydanie nesúhlasného záverečného stanoviska v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie

Dôvodová správa

V dokumentácii posudzovania vplyvov na životné prostredie CEZO Slovnaft chýba reálne variantné posúdenie navrhovanej činnosti s iným reálne variantným riešením, minimálne pre komunálne a nie nebezpečné priemyselné odpady a v inej lokalite. Napríklad zameraný na recykláciu a ďalšie čistejšie technológie. Posudzovať okrem nulového variantu dve spaľovne odpadov v rovnako nevhodnej lokalite mimo zvozovej oblasti, s rovnakou predimenzovanou kapacitou, rovnakou nízkou mierou energetickej účinnosti, rovnako veľkými emisiami skleníkových plynov a rovnakými ďalšími parametrami, ktoré sa líšia len čistením spalín, nie je reálne iným variantom. Je tým istým zámerom navrhovateľa, keď namiesto environmentálne vhodných projektov obehovej ekonomiky, minimálne pre komunálne a ostatné priemyselné odpady (zameraných napr. na recykláciu, výrobu biometánu prostredníctvom anaeróbnej digescie z bioodpadov, alebo nové pokročilé technológie dotriedňovania zmesových odpadov), alebo zelených zdrojov energie, usiluje len o výstavbu predimenzovanej spaľovne odpadov, tesne vedľa už existujúcej a kapacitne sa rozširujúcej spaľovne komunálnych odpadov bratislavskej mestskej spoločnosti OLO, so zbytočne nadmernou zvozovou vzdialenosťou.

Navrhovaná činnosť výstavby prevádzky predimenzovanej spaľovne komunálnych a priemyselných odpadov v nevhodnej lokalite mimo zvozového územia je zbytočnou, kontraproduktívnou environmentálnou a dopravnou záťažou. Podľa aktuálne dostupných dát je zbytočná pre odpady zo zmesového komunálneho a objemného odpadu, pre ktoré bude už v najbližších rokoch v dotknutých krajoch (TT, TN, NR) dostatok iných, z časti environmentálne vhodnejších kapacít na odklon odpadov zo skládok. Je pravdepodobné, že min. prevažnú väčšinu týchto odpadov nedokáže dlhodobo získať pre konkurenciu iných, k daným producentom odpadov bližšie a vhodnejšie lokalizovaných zariadení. Plánované priemyselné nie nebezpečné odpady sú nevhodné pre spaľovanie pre svoje vysoké emisie skleníkových plynov a časť z nich má iné, environmentálne vhodnejšie možnosti nakladania. To predstavuje – 242 000 ton odpadov ročne, ktoré navrhovaná spaľovňa odpadov CEZO Slovnaft pravdepodobne nedokáže dlhodobo získať a ich získavanie je environmentálne a klimaticky nežiadúce. Otázna je aj realističnosť (z hľadiska zvozových vzdialeností) a vhodnosť niektorých plánovaných vstupných nebezpečných odpadov.

Kraje, z ktorých navrhovateľ plánuje zväžať odpady budú mať už v najbližších rokoch dostatočné kapacity pre odklon komunálnych, objemných a ďalších odpadov zo skládok. Existujúce a nové kapacity, ktoré budú spolu odkláňať odpady zo skládok v regiónoch západného Slovenska a nie sú zohľadnené v správe o hodnotení predstavujú 468 650 ton odpadov ročne. Spolu to predstavuje väčšie množstvo odpadov než s akými počíta správa o hodnotení pre CEZO Slovnaft pre odklon zo skládok zmesového komunálneho a objemného odpadu v r. 2035 (320 000 t/r v prvej metodike, 270 000 t/r v druhej metodike).

Navrhovateľ sa nevysporiadal s dôležitými pripomienkami požadujúcimi preukázanie opodstatnenosti navrhovanej činnosti v danej lokalite. Pre navrhovanú činnosť a zvozovú oblasť je lokalita v Slovnafte najnevhodnejšou lokalitou v oblasti západného Slovenska zo všetkých možných.

A to z nasledovných dôvodov:

1. Bola by vzdialená len niekoľko stoviek metrov od už existujúcej spaľovne komunálnych odpadov OLO, z väčšiny s rovnakými vstupnými odpadmi, ktorej prevádzkovateľ pracuje na ďalšom zvýšení jej kapacity na 180 000 ton odpadov ročne, preto dokáže pokryť potreby celého BSK pre zmesový komunálny a objemný odpad.
2. Bola by mimo územia, z ktorého by sa mala zväžať drvivá väčšina plánovaných vstupných odpadov, nadmerne vzdialená od mnohých miest a obcí zvozovej oblasti (aj 170 – 190 km), čím je v rozpore s princípom blízkosti a sebestačnosti.
3. Bola by na území s už existujúcou environmentálnou, zdravotnou a dopravnou záťažou, v ktorej by spôsobila ďalšie zbytočné zvýšenie, a s vysokou hustotou obyvateľstva (približne 2000 obyvateľov/km²).
4. Bola by lokalizovaná na území chránenej vodohospodárskej oblasti Žitného ostrova, najväčšej zásobárne pitnej vody v strednej Európe. Výstavba novej predimenzovanej spaľovne komunálnych a priemyselných odpadov Slovnaftu v chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov je v rozpore minimálne s účelom a charakterom zákona č. 305/2018 Z.z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd.

Správa o hodnotení obsahuje chybné výpočty, zle používané výpočtové vzorce, chybné vstupné dáta a navrhovateľ si miestami odporuje v dátach. Týka sa to ako klimateckej štúdie, tak častí o toxických látkach.

Všetky tri hlavné výpočty emisií skleníkových plynov v klimateckej štúdií správy o hodnotení sú chybné a nepravdivo podsúvajú menší negatívny vplyv na klímu plánovanej spaľovni, a naopak na základe nekorektných dát podsúvajú prehnane vysoké emisie skleníkových plynov porovnávaným alternatívam. Taktiež v správe chýba výpočet uhlíkovej stopy, vrátane dopravy, ktorá by pre nevhodnú lokalizáciu mimo zvozového územia bola nadmerne veľká, čo je chyba ktorá zastiera skutočný vplyv navrhovanej činnosti na klímu.

Navrhovaná spaľovňa komunálnych a priemyselných odpadov s využitím energie CEZO Slovnaft predstavuje s kapacitou 316 700 t/rok riziká súvisiace s nedostatkom vstupných odpadov (predovšetkým zmesových, objemných), a následnými aktivitami potláčania triedeného zberu, recyklácie a iných čistejších spôsobov nakladania s (primárne komunálnymi) odpadmi. Nedostatok vstupných odpadov pre navrhovanú činnosť CEZO Slovnaft môže tiež viesť za istých okolností k snahám o dovážanie odpadov zo zahraničia.

Nedostatky obsahuje správa o hodnotení aj v oblasti toxických látok produkovaných navrhovanou spaľovňou odpadov CEZO Slovnaft. Správa často namiesto uvádzania konkrétnych informácií a dát z referenčných technológií len odkazuje na upresnenie vplyvov v neskorších fázach povoľovacích procesov, do ktorých však bude mať verejnosť obmedzenejší prístup. Vo veci toxických látok uvádza niektoré chybné výpočty, chýba monitoring emisií niektorých perzistentných organických polutantov, aj keď je zo vstupných odpadov zrejmé, že ich bude produkovať, chýba presnejšie dlhodobé monitorovanie chlórovaných dioxínov. Nehodnotila hlavnú expozičnú cestu pre perzistentné organické polutanty - potravinový reťazec a nezaoberala sa viacerými novými toxickými látkami.

Správa o hodnotení navyše nezohľadňuje vplyv cieľov a opatrení viacerých strategických a legislatívnych dokumentov EÚ, respektíve ich zohľadňuje nedostatočne.